

Member of:

NAŠE HLASY

DEMOKRACIE
DO AKTIVNÍ OBRANY

H. J. Slípka

DIRECTED BY EDITORIAL BOARD
Published weekly by "Our Voices" Publishing
Co., 1255 Queen St. W., Toronto. - LE. 5-2185
Printed by Litara Printing Co., Toronto
Subscription: Canada \$4.00, all other
countries: \$5.00.

INDEPENDENT CZECHOSLOVAK WEEKLY

NEZÁVISLÝ ČESKOSLOVENSKÝ TÝDENÍK

No. 17 (276) Vol. VII.

Authorized as second class mail Post Office Department Ottawa

Saturday, May 6, 1961

JEDEN Z MÁLA

Dr. Miloš Hanák, bývalý čsl. splnomocněný ministr v Ankaře poslat nám velmi zajímavé pojednání o činnosti jeho úřadu ve prospěch čsl. vystěhovalců židovského vyznání do Palestiny za války. V dokladu z října 1944, který jest ku zprávě přiložen, uvádí se m. j., že díky horoucí činnosti úřadu bylo zachráněno 1.000 lidských životů tím, že vystěhovalcům vzdor všem nepříznivým okolnostem byly obstarány certifikáty z Palestiny a transiitní víza Tureckem. Osobní zásluha dr. M. Hanáka o tento úspěch jest zřejmá z důrazného.

Pojednání dr. Hanáka otiskneme posléze, dnes otiskujeme dopis O. W. Becka dr. Hanáku.

16. dubna 1961

Dr. Miloš Hanák,
3636 - 16th Street, N. W.
Washington 10, D.C.

Milý doktore Hanáku!

Promiňte především důvěrné oslovení, jímž počínám tento svůj dopis. Angličan ho používá aniž by si o tom něco myslil, prostě jako oslovení cí floskoly. Čech miní to upřímně a oslovuje tak toliko své nejlepší, důvěrné přátele. Nejsem ještě tak daleko, abych používal anglických frází v češtině — a bohdá, nikdy tak daleko se nedostanu — a jako Čech nemám práva k tomuto intimnímu oslovení. Znáám Vás dobře podle jména z Vašich příspěvů Našim Hlasům a tak znáte snad i Vy mne z příležitostných článků v našem týdeníku. Věc se má zcela jinak. Mé oslovení jest naprosto spontánní, nemohu jinak po přečtení svědectví o Vašem osobním úsilí a činnosti Vašeho úřadu ve prospěch tisíců nešťastníků, hlavně židovského původu, kteří se zoufale pokoušeli uniknouti nacistickému peklu.

Vydavatel Našich Hlasů, pan Jiří Hlubuček, postoupil mi Váš příspěvek ve správném předpokladu, že historie Vaší činnosti v Ankaře bude zajímavá ve zvýšené míře mne jako jednoho z oněch tisíců, kterým se v 1939 podařilo dostat se za tragických okolností ilegálně do Palestiny.

Z Vašeho svědectví mne obzvláště zajímala část, v níž popisujete postoj tureckých úřadů k vystěhovalcům evropských Židů následkem nátlaku nacistů resp. jejich velvyslance v Turecku von Papena. Vzpomněl jsem si na to, když naše pašerácká loď pod panamskou vlajkou projížděla — bylo to někdy koncem května 1939 — Bosporem a Dardanely. Do Istanbulského přístavu přijeli jsme o půlnoci. Několik hodin předem nařídili kapitán loď, že té noci nikdo nesmí na palubu. Zvěděl jsem brzy příčinu toho nařízení, neboť kapitán zvolil si mne, známého francouzštinou, za tlumočníka při jednání s tureckými přístavními úřady. Prohlásil k úředníkům, kteří přišli na palubu, bez oholků, že veze dobytek do Port Saidu. Nemohlo o tom býti pochyby, že úředníci věděli o co jde, na oko však uvěřili a povolili průjezd úžinou. — Ostatně, pokud šlo o ten dobytek, neměl zcela nepravdu, v pravém slova smyslu nebylo těch 650 ubožáků nic jiného! Ovšem, zamlčel úředníkům, že jako hlavní náklad, který si cenil daleko výše, vzal v útrobních svého škuneru několik beden heroinu.

Připravuji historii celé odyssey v angličtině, vyjde pravděpodobně za několik týdnů v jednom zdejším časopise. Jako jeden z těch, kteří zakusili svízele útěku z nacistického pekla a důsledky netečnosti světové byrokracie vůči obětem největší tragédie nové doby, dovedu posoudit o ocenit odhodlanost a odvahu jedinců jako jím jste Vy, doktore Hanáku, a jichž bylo bohužel poskrovnu.

Mé pero jest příliš nemotorné, než abych jím dovedl vyjádřit svůj pocit obdivu a vděčnosti k Vám. Budíž Vám popřáno ještě mnoho let ve zdraví abyste mnoho lidí dnešní generace mohl o tom poučovat, co vlastně ten pojem "člověk" znamená. Vám zcela oddaný:

O. W. Beck.

NADĚJE A OBAVY

I. D.

Už týdnů trvá v Ženevě konference tří atomových velmocí o zastavení pokusů s jadernými zbraněmi. V tisku není pro zprávy o ní mnoho místa. Jsou jiné starosti. Na prvních stranách světového tisku byly během minulých týdnů tučným písmem vyšázeny zprávy o procesu s Eichmannem v Jerusalemě, pak zpráva o sovětském astronautovi Gagarinovi a potom zhlaví o revoluci na Kubě. Vedle těchto zpráv jakákoli zmínka o zdlouhavém průběhu ženevské konference je zdnalivě nezajímavá mimo jiné také proto, že trvá vlastně už tak dlouho. Začala v červenci r. 1958. Několikrát byla přerušena. — Přítel týden počet jednotlivých zasedání dosáhne asi čísla 290. Co tak dlouho trvá a nedospívá k závěru, nutně se stane z hlediska novinářského pouhou noticí, která se otiskuje na zastrčeném místě novin. Je to sice pochopitelné, ale nikoli zcela správné.

V Ženevě se totiž rozhoduje o míru a válce možná konkrétněji a nebezpečněji než v této chvíli kdekoli jinde ve světě. Během volební kampaně prezident Kennedy řekl, že se ještě jednou — a naposled — pokusí o dohodu s Rusy o zastavení jaderných pokusů, jestliže ho americký lid zvolí prezidentem. Hned po volbách prezident Kennedy svůj předvolební slib splnil. Podrobil revizi všechny dosavadní americké návrhy na dohodu o zastavení jaderných pokusů. A pak Chruščevovi poslal serií dalekosáhlých ústupků a návrhů, které by se mohly stát základem americko-sovětsko-anglické dohody. Před třemi nedělemi se na tomto základě obnovilo jednání v Ženevě. — Ameriku tam zastupuje Arthur Dean, který komunisty dobře zná. Represenoval Spojené státy v jednání s čínskými a severokorejskými komunisty o příměří na Koreji.

NEZODPOVĚDNOST

Už mnohokrát jsme v tomto listě v minulosti upozornili na nezodpovědné psaní Prokopa V. Havlíka, který v "Novém domově" zastává názory, v nichž se soudný člověk nevyzná.

Pokud by dotyčný uveřejňoval své rozmyšlenky za své peníze a ve svém vlastním listě, mohli bychom zaujat stanovisko stejně tak, jako americká veřejnost vůči milionáři C. Eatonovi. Prostě se tento výtečník nebere vážně.

"Nový domov" je však orgánem vážené krajanské instituce "Masaryk Memorial Hall", kterou je také financován. Těžce je na tento list doplácano peněz, kterých by jistě bylo možno užít účelněji. Podle poslední výroční zprávy doplatil Masarykův dům na "Nový domov" za rok 1960 částku 8.000 dolarů.

Stalo se, že jiné etnické skupiny nebo jednotlivci si všimli psaní Prokopa V. Havlíka, doslova přeložili nebo ofotovali výňatky z "Nového domova", nic na textu nezměnili a podle všech známek zaslali všem etnickým novinářům. Škoda, že se rozesílatelé nepodepsali a podle tvrzení organizace Alert neprávem použili k rozeslání její hlavičku. Zásadně nesouhlasíme s takovým postupem. Musíme se však pozastavit nad tím, že pranyřované názory se mohly najít právě u čs. etnické skupiny.

Prokop V. Havlík v úvodníku posledního čísla "Nového domova" pod titulem "Bude vojna bude?" odzdukuje zmíněnou akci, ale jediným slovem nepřipouští, že různým elementům iménem svým a jménem Masarykova domu noskvuje propagační materiál proti demokratickým čechoslovákům v Kanadě. Rád by ze své aféry udělal aféru p. Baiera nebo Alert Service s úmyslem, aby se zapomnělo na něho. Snad si vezme z toho poučení, až zase bude psát úvahy o vě-

S nekonečnou trpělivostí Amerika a Anglie během posledních tří týdnů vysvělovaly v Ženevě Sovětskému svazu, jak by bylo možno na základě prosté parity dospět k účinné kontrole a inspekci velmocenských dohod o zastavení jaderných pokusů. Sovětský zástupce poslouchal, tu a tam vyslovil souhlas s tím či oním americkým ústupkem, ale ani v jednom případě nenabídl protiústupek. Přesto musí vědět, že dohoda je možná jen tehdy, jestliže obě strany stejnou a rovnou měrou ustoupí od svých předchozích stanovisek. Slovem: konference je dnes v nebezpečí, že bude přerušena nebo i rozbita, protože Sovětský svaz v ničem nedal najevo, že si opravdu dohody přeje.

Když atomická konference tří velmocí začínala v červenci 1958, byla jaderná věda na nižší úrovni než je dnes. Myslelo se tehdy, že hlavním problémem při jaderných pokusech jsou radioaktivní zplodiny, které při pokusném výbuchu ve vzduchu nasytí ovzduší a pak padají na zeměkouli zpět, otravují lidi a způsobují degeneraci lidského pokolení. To už dnes není pravda, přestože komunistická propaganda toto téma ještě omílá. Dnes totiž lze provádět jaderné výbuchy při nichž je radioaktivní dešť snížen na nevýznamné minimum. A hlavně je možno provádět jaderné výbuchy pod zemí. A tyto podzemní výbuchy jsou největším problémem na ženevské konferenci.

Dík novým metodám je totiž možno provádět takové atomické výbuchy tajně. Lze zařídít, že i výbuch takové pumy, jaká rozmetala Hirošimu, je možno zatajit tak, že i nejméně seismografické přístroje její zaznamenají jako jen nepatrné zachvění země. A

ve vzduchu ovšem nebude přítom ani špetka radioaktivity. Je na příklad známo, že během průměrného roku se země v Sovětském svazu zachvěje asi stokrát. Je všech těch sto zachvěvů výsledkem přirozeného zjevu mírných zemětřesení? Nebo je polovina těch zachvěvů způsobena zemětřeseními a ta druhá tajnými sovětskými pokusy s jadernými zbraněmi? Proto je dnes problém zaručené, bezpečné vzájemné kontroly ještě naléhavější než před třemi léty, kdy většina jaderných pokusů byla prováděna ve vzduchu a byla tudíž takřka prostým okem zjiitelná.

Amerika vyšla vstříc celé řadě námitek, které v minulosti vznášel Sovětský svaz. Pro prezidenta Kennedyho je ženevská konference hlavní zatěžkávací zkouškou skutečných sovětských úmyslů. Kdyby totiž byla možná dohoda se Sověty v této dílčí otázce odzbrojení, pak by to byl první krok k vážnému jednání o snížení napětí a celkovém zbrojení mezi velmocemi. Zástupce Spojených států v Ženevě to minulý týden vyjádřil lapidárně, kdž řekl: "Je nejvyšší čas, aby sovětská delegace v Ženevě opravdu začala vážně jednat o podstatě věci — o vzájemné kontrole a inspekci. Zatím Sovětský svaz jen přijal a vzal na vědomí americko-anglické ústupky ale ze své strany v ničem neustoupil."

Všimněme si slov "nejvyšší čas". Jestliže Sovětský svaz nebude brzy a konkrétně reagovat na toto varování, je možné, že se zprávy o ženevské atomické konferenci rychle přesunou ze zastrčených koutků na první stránky světového tisku. Tak je tomu bohužel vždy. Kdž se stane něco velmi zlého nebo když se naděje na lepší budoucnost mění v obavy z vývoje příštích týdnů a měsíců.

HLASY KANADSKÉHO EPISKOPátu

K 10. VÝROČÍ ODVLEČENÍ ARCIBISKUPA DR. J. BERANA Z PRAHY

10. března 1951 pražský arcibiskup a primas český Josef Beran byl odstraněn ze své residence a uvězněn bez řádného soudu na neznámém místě. Letos, v příležitosti desátého výročí této smutné události, katoličtí církevní představitelé ve svobodných zemích upozornili ve svých prohlášeníh na utrpení katolické církve v Československu. Přinášíme několik ukázek z prohlášení učiněných třemi členy kanadského episkopátu.

Torontský arcibiskup kardinál James McGuigan zaslal při této příležitosti opatovi česko-amerického benediktinského kláštera v Chicagu Ambroži Ondrákovi příspěvek, z něhož uvádíme: "Na Smrtnou neděli se celá arcidieceze torontská, všichni její kněží a věřící spojí s Vámi v modlitbě za arcibiskupa Berana a ostatní biskupy, kněze a věřící, trpící za železnou oponou v Československu. — Jsou představitelé pronásledované Církve a my ve všech našich chrámech se chceme spojit s nimi v modlitbě takže Českoslováci žijící v naší arcidiecezi a všude v Americe, se do-

cech, kterým nerozumí. Proto jsme přesvědčeni, že žádná vojna nebude — hlavně ne pro pošestilost Prokopa V. Havlíka.

Prokop V. Havlík vždycky činil dojem, že má radost, když mezi krajanskými organizacemi i jednotlivci byly nějaké rozdíly a snažil se je spíš podnitit než uklidnit. Nyní, když nastaly jemu určité potíže, rád by z toho udělal krajanskou záležitost. Krajanská veřejnost se bohudík s jeho linií nezatožňuje a netrpělivě čeká na okamžik, až ji přestane dělat takovou reklamu.

— J. H.

vědi, že vzpomínáme na jejich vlast a na její bohumilý lid. Modlitba může pohnout ruku, která řídí svět. Nepochybují, že den vroucí modlitby ne bude bez odměny."

Biskup LeBlanc z Bathurstu, v provincii New Brunswick, vydal toto prohlášení: "Naším milovaným bratřím za železnou oponou! Vždy se mě velmi dotýkaly zprávy o pronásledování, kterému jsou vystaveni věřící a jejich duchovní vůdcové v zemích, od nichž nás nyní dělí na čas železná opona. Útlak, pronásledování a věznění je jejich údělem. — Mnohokrát jsem upozorňoval věřící své diocese a zvláště mládež na tuto bolestnou situaci, na utrpení, které je nyní jejich osudem, zatím co my se těšíme svobodě. Čestokrát jsem vyzýval k modlitbám za tyto naše bratry v Kristu, biskupy, kněze, řeholníky a věřící, kteří představují církev pronásledovanou a trpící. Já sám jsem to považoval za svoji osobní povinnost modlit se při každé mši svaté každodenně za vás, kteří trpíte tam, že železnou oponou. Víme dobře, jak to řekl svatý Bonaventura, že Bůh, který vydal strašnému utrpení hlavu Církve, ježíše Krista, dopouští i na Kristovo mystické tělo — jeho Církev, utrpení a pronásledování až do konce časů, aby tak byla jeho Církev očištěna a zdokonalena a aby takto zvítězila nad zlem. Víme, že vy trpíte i za naše hříchy, za celý svět. Stojíme s Vámi pevně rozhodnuti zachovat věrnost své víře a pevně věříme, že vaše a naše modlitby vyprosí u Boha den, kdy budete chválit Pána svobodně. Ze srdce Vám, trpícím bratřím žehnám a prosím Boha o vytrvalost a sílu ve vašem utrpení."

Biskup A. Carter ze Sault Ste. Marie v Ontariu, vydal tento protest: "U příležitosti výročí uvěznění arcibiskupa Berana pozvedáme svůj hlas za vězněného primase a jménem sto-

Blíží se vyvrcholení kubánské krise dalo prezidentu Spojených Států, F. J. Kennedymu, příležitost, aby otevřeně a konkrétně vyhlásil principy, jimiž chce řídit novou etapu obrany americké demokracie proti expanzi komunismu a komunistického imperialismu. V podstatě to znamená, že hlavní představitel svobodného světa opouští "Maginotovu linii" pasivní obrany a odhodlává se přejít do obrany aktivní, charakterisované stejnou průbojností, s jakou je veden nápor rudého útoku na demokratickou část světa.

Od slavného prohlášení Churchillova v předvečer bitvy o Britanii neslyšel svobodný svět slova tak rozhodná, důstojná a pronesená v pravý čas, jaká byla Kennedym adresována nedávné konferenci s American Society of Newspaper Editors. Závažnost jeho slov je potvrzena skutečností, že svět o nich mluví jako o Kennedychy doktríně.

V jádře Kennedy vyvolal rozhodnutí, že Spojené Státy zakročí proti pronikání komunismu způsobem nejradikálnějším, kdykoli uznají za nutné a nevyhnutelný ani ozbrojenou intervenci, bude-li to v zájmu svobodné demokracie americké a svobodného světa vůbec.

A třeba stanovení této doktriny bylo vyprovokováno kubánskou aférou, její význam jasně ji přesahuje do blízké i vzdálenější budoucnosti a nalévá oživujícího elixíru nejen vyhlídkám na bezpečnost svobodné části světa, ale i nadějím milionů svobody milovných otroků za železnou oponou. Kennedy vyhlášením zásad různé aktivní a iniciativní obrany proti aktuální nebezpečí rudé agrese tím vstoupil do šlépějí velikých presidentů amerických, jež čas postavil před historické problémy a kteří se s nimi vyrovnali nekompromisně, čestně, v duchu tradice své země, k blahu amerického národa a důstojného lidství.

Reakce nejen celé Ameriky od pólu k pólu, ale i ostatního svobodného světa nemůže být jiná než nanejvýše pozitivní. Vždyť slova Kennedyho jsou zárukou, že americký pilíř svobody politické, hospodářské a kulturní nebude zákeřně podkopán zevně ani zevnitř a bude vždy pevnou oporou v zápase s uchvatitelskou mocí rudého zla.

Také Kanada, největší přímý soused Spojených států musí spontánně ocenit dosah Kennedychy formulace důrazné aktivní obrany demokratického státního života, neboť to plně odpovídá duchu její minulosti, naléhavě potřebě její přítomnosti a zajišťuje to její nerušenou budoucnost politického vývoje.

Vždyť Kanada vždy otevřela své hranice těm, kdo musili opustit své původní domovy před roudoucí nelidskou politickou hrůzou vlády a stala se v nejnovější době novou vlastí tisíců, které živá zkušenost poučila, že jakýkoliv appeasment a pasivita s komunistickou rozpínávností je největším státnickým hříchem na lidské společnosti. Je proto příkazem prosté odpovědnosti Kanady k těmto tisícům, jež se zatím pietvářejí v nejspolehlivější vrstvě jejího občanstvo a příkazem odpovědnosti k budoucím generacím, aby Kennedychy doktrinu plně podpořila a přijala ji tak, jak ji závažně přijímá uvědomělá veřejnost ostatního amerického kontinentu.

A jestliže se přece objevují právě v Kanadě kritické hlasy nebo dokonce inklinace k negativnímu postoji ke Kennedychy programu aktivní obrany proti rudému nebezpečí (což se může přihodit jen ve světě svobodného projevu), pak budíž jasno, že pramenem je škodlivý, krátkozraký

Pokračování na str. 2

biskupa Berana pozvedáme svůj hlas za vězněného primase a jménem sto-

— J. St.

DEMOKRACIE

Dokončení ze str. 1

egoismus, nepochopení dějinného okamžiku nebo nebezpečná hypokryse ve službách nepřítelů. Vždyť kubánský ostrov je zjevnou hlízou komunismu na zdravém těle demokracie Ameriky a Kennedyho doktrína může být nejpůsobivějším řezem, jenž odstraní nebezpečí další náklady.

Zmínujeme-li se o hlasech kritiky a negace v Kanadě vůči Kennedyho formulaci obrany, máme na mysli především redakční úvodník torontského Staru ze dne 24. dubna. Jeho znění musilo zarazit každého kanadského patriota a jeho tendence je podezřelá: mlhavá. Kanada by měla být první, jež s hlubokou úlevou by uvítala energický postoj amerického prezidenta a s plným porozuměním ho podpořila do důsledků jeho programu. V tom spočívá "Moral Credit" Kanady jako země, jež si chce udržet přední místo mezi svobodnými národy. Jestliže této skutečnosti by se neporozumělo, mohlo by dojít k situaci, kdy otupělý instinkt sebezáchovy by byl nahrazen nenapravitelným, tragickým faktem. Mohlo by se Kanadě dostat poučení, jakého se dostalo před dvaceti lety smutně proslulému "muži s destínkem" po mnichovském funuse středoevropské demokracie.

Z ÚSTŘEDÍ ČSNS V KANADĚ

Sdružení: Ministerský předseda John Diefenbaker poděkoval Sdružení za telegram zasláný mu ze zasedání XIII. kongresu v Hamiltonu. Podobné poděkování zaslal také ministr národní obrany D. S. Harkness, který mimo jiné uvedl, že si velice váží naší podpory.

Schůze předsednictva Sdružení se koná v neděli dne 7. května 1961 na Batawě.

Winnipeg: Odbočka Winnipeg konala svou valnou hromadu, které předsedal br. Baleja. Po podání zprávy o kongresu a ostatních věcech sdružení podali své zprávy jednatele br. J. Hamata, pokladník br. JUDr. A. Klímek, tiskový referent br. A. Wenzbauer a další činovníci.

Do nového výboru byli zvoleni: předsedou Fr. Baleja, místopředsedou A. Yaník, tajemníkem J. Hamata, pokladníkem JUDr. A. Klímek, tiskovým referentem A. Wenzbauer. Dále byl zvolen výbor dámský, a obvodní pověřenci.

Kanadsko-čsl. podporující jednota konala 15. dubna 1961 svou "Jarní veselici".

Toronto: odbočka zvolila na své výborové schůzi referenty: propagační br. Inz. J. Mráček, organizační s. Květa Híková, sociální bratr A. Špaček, tiskový br. Jiří Hlubuček a kulturní br. Dr. K. Jeřábek.

SVET VO VARU

Ján Papánek

Neslavne patnáste Valné shromáždění Spojených národů zahájeno 20. septembra 1960, konečně, po dešej prestávke začiatkom 1961, skončilo teraz 22. apríla svoje zasadanie. Začalo s nesladienou propagandou Chruščovovej a Castrovej účasti. Tým prinútený bol celý rad hlav štátov a vlád sa tiež účastniť a na niekoľko týždňov vyvolaná bola cirkusová nálada. Kríza v Kongu bola vystupňovaná, zaklady Spojených národov boli organizačne i finančne otrávené a úsilie o odzbrojenie bolo blokované.

Komunistický nápor na rozvrátenie se síce nepodaril, ale slabiny Spojených národov čo rozhodujúceho svetového mierového činiteľa sa očividnejšie ukázali. V Kongu, na pr. dva cattisícová heterogenná armáda Spojených národov nevie udržať poriadok, jaký tam cez desaťročia udržovalo jeden tisíc belgických dôstojníkov, a všetky nedostatky a chyby však je činená Belgia, ačkoľvek sa tam pričínila o určité hospodársky i sociálny rozvoj i keď najmä vo výchove mnoho zameškala.

Druhá časť jednání bola vypínaná, vedľa komunistického a neutralistického náporu o vytvorenie úplného chaosu v Kongu, nepriateľskými útoky proti Spojeným štátom vo veci Kuby a na periferii sa jednalo o Laosu. V Laosu sa ukazuje, že spojenectvá slobodného sveta vytvorené mimo pôdu Spojených národov proti komunistickému výboju je treba upevniť. Tiež je nutné omedziť zneužívanie medzinárodnej istuácie "neutrálmi". Slobodný svet musí prestať s improvizáciami v zahraničnej politike. Nesmie sľubovať a užívať silných slov, keď ich nemieni skutkami držať.

Vzhľadom k tomu je otázka či na príklad Spojené štáty majú odovzdať prevádzanie svojej zahraničnej politiky do rúk 99 členov Spojených národov, z ktorých polovina je nezodpovedných a neplní voči ním svoje povinnosti alebo ich zneužíva iba k uskutočňovaniu svojich sobeckých či medzinárodne komunistických záujmov. Nieť pochybnosti, že Spojené štáty vykonali mnoho v otázke osamostatňovania bývalých kolónií, v hospodárskej pomoci a v sociálnom vývoji i vo veci ľudských práv, ale to všetko sa zastavuje na hranici komunistického imperia.

Hamilton: V sobotu dne 6. května 1961 koná odbočka svou "Májovou zábavu", jako první podnik programu, vypracovaného výborem pro celý rok.

Ottawa: Agilní br. Ota Hora a br. Dr. J. Bouček zaslali "Ottawa Citizen" dopis, v němž upozorňují na komunistickou taktiku, která byla kdysi použita v ČSR a je nyní používána komunisty v Kanadě. Dopis byl uveřejněn.

munistického imperia. Okrem toho sme svedkami stále sa zvyšujúceho zbrojenia a dejiny nás učia, že keď sa zbrojí zbraň sa používa.

Preto sa čím ďalej tým viac kladie otázka či medzinárodná organizácia s toľkými protichodnými záujmami je vstave zabrániť konfliktu. Môže ho oddialiť alebo mu zabrániť iba tam, kde sa to nedotýka životných záujmov veľmocí, najmä keď jedna z veľmocí okrem toho nemá poctivých úmyslov.

Spojené štáty po počiatočnom veľkom neúspechu na Kube si iste uvedomujú, že veľmoc, ktorá má životné záujmy v celom svete a má povinnosť často sa rozhodovať nielen vo vlastnom záujme, ale i v záujmu mieru sveta nemôže túto povinnosť nechať na pospas, kde na príklad taký Mali, Liban alebo Etiópia rozhodujú, čo je dobré alebo špatné pre Spojené štáty a ich obyvateľov, ako sa to stalo v posledných hodinách jednání skončivšieho zasadania Valného shromáždzenia.

Dokiaľ budú na pr. komunisti z Československa dodávať zbrane na Kubu a do ostatného sveta na vyvolávanie nepokojov a budú sa tým mociť vo Spojených národoch chváliť a súčasne beztriestne hovoriť na adresu Spojených štátov, aby "okamžite zastavili útoky proti Kube a odvolali pomoc revolučným bandám" a sľubovať plnú podporu Castrovmu režimu, dotiaľ bude treba prevádzanie zahraničnej politiky inými spôsobmi a cestami ako cez Spojené štáty.

Slobodný svet si nemá a nesmie dovoliť luxus a odkladať jednania a potrebné rozhodovania o Maďarsku, Tibete i o Československu a o celom rade iných problémov len preto, že to Sovietom a ostatným komunistom nevyhovuje. Tým sa nezištkajú. Iba sila na nich platí. Angličania nebili utrpenie národov ovládaných komunistami, ale musí si uvedomiť, že každú ústupok Sovietom — nech je akokoľvek ďaleko od britských ostrovov — približuje aj jeho nebezpečie. Jasne sa to ukazuje na Kube. Pred dvomi rokmi, keď sme upozorňovali na Castrovo komunistické iba ironický úsmev nám bol odpoveďou. Dnes bude stať ďaleko viac obetí tento vred vyoperovať.

BATAWA VÍTÁ

V těchto dnech vítají spolupracovníci fy Bata na Batawě řadu zástupců Batových továren z celého světa. Skupina, která společně cestuje po větších městech Spojených Států a Kanady, je organizována v tak zv. Normantour. Všichni účastníci jsou vedoucí Batových podniků v jejich zemích a zdrží se na Batawě za účelem důležitých konferencí. Bataw-

RAGNAR ANDERSEN

S POČITADLEM-NE S KLACKEM

(Nad "Počítadlem" Petra Dena. Vydalo nakladatelství "Universum" v New Yorku, v únoru 1961)

osvědčený přítel demokratického Československa a čs. uprchlíků se v těchto dnech dožívá 50 let. Patří k osobnostem, jichž jména zůstanou na vždy spojená s historií třetího československého odboje. Jeho dosavadní záchranné a pomocné dílo se řadí k nejkrásnějším darům, jimiž zahraniční přátelé Čechů a Slováků přispěli k ulehčení jejich počátečních exulantských nesnází. Jako přední pracovník čbětavě Norskoo-československé pomoci v Oslo, iniciátor a spoluzakladatel známého uprchlického "Domova Milady Horákové" v Dramen a po léta též irpřilivý a vynalézavý organizátor dlouhodobých letních návštěv čs. exulantských dětí v Norsku, zapsal se nezapomenutelně do srdcí všech, jímž bylo dopřáno jej poznat. Ani stručně nelze dnes zaznamenat, co všechno tento obdivuhodný Nor pro věc svobody a demokracie vykonal a tím méně to po zásluze zhodnotit. Bylo by to však i předčasné neboť jubilantova nezdolná činnost slibuje do dalších let snad ještě více než dosud bylo a mohlo být vykonáno. Jestliže Norsko dnes vzpomíná Ragnarovy padesátky v souvislosti s jeho statečným postojem v protinacistickém odboji, československý exil a krajané mu blahopřejí jako věrnému příteli a zároveň vyslovují dík i jeho krásné severské vlasti, která v dnešních pohnutých dobách projevila tolik opravdového pochopení pro osud pronásledovaných a poskytla právě těm, kteří byli postiženi nejhůře, bezpečný a spokojený domov.

Ragnarovi Andersonovi k padesátce díky a zdar!

štitisoučasné s přivítáním jim přejí příjemný pobyt.

Účastníci zájezdu jsou: L. Silar, Sev. Afrika, T. Sheikh, Pakistan, P. Seth, Indie, A. Carnecky, Kenya, J. Baumann, Sudan, A. Samek, Indonésie, S. Blažek, Egypt, A. Batěk, Peru, J. Paton, Belgie, E. Holeček, Nový Zeeland, A. Doležal, Pakistan, E. Rumsey, Anglie, J. Švehlík, Afrika, A. Ronai, Jamaika, C. Levasseuer, Francie, P. Cowell, R. Marshall, V. Kos a F. Menčík všichni z Londýna, Anglie.

Tito pánové se v konferencích se sednou k poradám spolu s batawskými kolegy.

EXKURSE

Minulou sobotu byli studenti batawské High School hosty F. S. Carpentera, Air Comodora kanadského letectva na letecké basi v Trentonu. Dostalo se jim osobního vysvětlení o službě a funkci operačního Centra a prohlédli si basi. Tato neobyčejně poučná návštěva byla všemi účastníky vysoce oceněna.

ZVLÁŠTNÍ PRIVITÁNÍ

S obzvláštní radostí vítají bataw-

Budíž řečeno již na počátku této čtenářské (nikoli kritické) úvahy, že sedm esejí Petra Dena, poctěných výroční cenou Křesťanské akademie a Kulturní rady, patří k vrcholům literární žně vydané v exilu. Aby nám však bylo rozuměno: nejde ani zdaleka o nějaké krátkodoché exilové rozumování nebo horování. Petr Den vlastně ani nepsal tyto "proslovy k Veličenstvu Lidu" v exilu, ale doma v Praze. Psal je ke konci války, — "když kolem sebe viděl, že se stále větší počet lidí hotoví hrát nějakou roli v politice". Především na jejich adresu autor napsal, že "nejtěžší vlada je nad sebou samým a že demokracie a sebevláda, nebo sebovládání, jsou vlastně synonyma."

Jak by bylo snadné vysmát se nejdenní nedokonalosti nebo neschopnosti lidových vládů. Patří však k mnoha nesmírně laskavým a ušlechtilým vlastnostem Denových esejí, že se nevysmívají, ale shovívavě usmívají nabádají a poučují. A to tak poctivě a přesvědčivě, že se k mnoha stránkám a odstavcům té útlé knížky musíte znovu a znovu vracet.

Petr Den je z oněch nemnohých —

Pokračování na str. 3

ZPRÁVY Z ETHNIC SCENE

Cyklus "Za lepším občanstvím" v Mezinárodním ústavu zahájil velmi slibně 1. dubna přednáškou spojovacího úředníka min. občanství a imigrace P. Kellnera. Zvláště potěšující byla početná účast členů ústavu a hostů. Dne 29. dubna v 8.30 h. večer mluvil provinční poslanec A. Thompson a dne 15. května inspektor Harold Smith, přednosta Speciálního oddělení městské policie. — Informace: LE 7-2561.

Jan Rubeš a H. Hajniková zpívají ve Verdiho opěře "Falstaff", kterou vysílá torontská TV-stanice CBS (Channel 6) dne 15. května v seriálu "Festival 61".

Rozhlasový program pro etnické skupiny "International Rendezvous with George Bonavia" je slyšitelný každý čtvrtek: na CBE ve Windsoru od 7.00 hod. večer, na CBL v Torontě od 7.30 hod. večer a na CBO v Ottawě od 7.30 hodin večer.

=====

šití mezi sebe tyto dny Mr. Fred Payne, Executive Vice-presidenta C.S. R.A. a Mr. H. Milnea, člena redakce odborného časopisu Canadian Shoe and Leather Journal. Současně jsou potěšeni návštěvou Mr. H. Kleina, výkonného redaktora — "Business Week" z New Yorku.

COR MAGIS TIBI SENA PANDIT

Otakar Odložilík

Pocestné, přicházející do Sieny ze severu, vítal latinský nápis na bráně červené Camollia. Pět latinskými slovy bylo řečeno, že více než brány jim město otvírá své srdce.

Je těžko představit si vlnnější pozdrav. Co kdysi vyjadřil zkratkou ve středověku, platí podnes, a to nejenom pro přichozí po cestách z Pisy nebo z Florencie. Siena není na hlavní dráze a mnoho lidí ji prostě pomine. — Florencie s jedné strany a Řím na jihu jsou věru mocní soupeřové. Nelitoval jsem však, že jsem do Sieny zajel v létě 1956 za první italské cesty a že jsem se tam vrátil letos v březnu. Latinský nápis na Camollii je jako směnka, kterou sienští rádi proplácejí.

Jako mnohá města v Umbrii a v Toskáne Siena se nerozlévá do šířky nýbrž nese se směle až k jasné modravé obloze. Osadníci, o nichž nevíme nic kloudného, ji zbudovali na výšinách v podobě Y, povznesených nad zvrásněný a věliljak zprohýbaný kraj. V době rozkvetu ji stavitelé vyvedli do dvou ostrých hrotů, věže katedrál a snad ještě stavitelnější věže na náměstí po boku "veřejného paláce". Kostelní stavba připomíná Orvieto, "veřejný palác" se nám v představách staví po bok "starého paláce" ve Florencii. — S tou Siena dlouho soupeřila, avšak nevyhrála.

Kdo si třídi italská města podle časové posloupnosti a uměleckých

zřetelů, dá nepochybně Sieně význačné místo mezi gotickými památkami. Myslím při tom na gotiku v květu i její dozívání, když jinde už nastupovala a vítězila renaissance. Gotický je "veřejný palác" a jeho věž prý staveli v letech 1338-1348 dva stavitelé z Perugia. Katedrála je ještě starší a v jejím zdivu se mísí románské prvky s gotickými. Ve 24. věku, když se Sieně vedlo dobře, přišli někteří lidé na myšlenku přebudovat, co už stálo, na příčné břevno, a postavit k tomu loď o opravdu smělejších rozměrech. Se stavbou nové lodi se vskutku začalo a podnes je vidět, co bylo zbudováno a potom opuštěno. Roku 1348 přišel na Sienu zlý čas. Lidé si vyprávějí, že se na město snesli zčista jasna havraní a že shodili do ulic a na náměstí morovou náказu. Roznesla se rychle a nejenom ztenčila počet obyvatelstva, nýbrž citelně poškodila i městské hospodářství. K nečekané pohromě se přidružily sváry mezi společenskými složkami, některé s hlubokými kořeny v minulosti, jiné počinčené nedávnými ranami. V takovém ovzduší zanikly nejenom úmysly dát Sieně chrám, kterému by se málo co vyrovnalo, nýbrž i mnohé jiné podněty.

Zašel jsem si ráno cestou do obrazárny do dvora paláce Chigo-Saracini na jedné z nejživějších sienských ulic, Via di città. Na stěně jsem mezi jinými památkami zahlédl poprsí jed-

ného z hrabat Saracini a pod ním jméno císaře Karla IV.. Letmá připomínka, kterou bychom těžko rozvíjeli na zajímavý příběh, kdybychom neměli jiných zdrojů poučení. Hle, co dostaneme, když spojíme jednu zprávu s druhou!

V březnu 1355 se Karel IV. přibližoval po rozličných cestách k Římu. Nevydal se do Itálie, aby dobýval hrzená města a obsazoval území — do "věčného města" si jel pro císařskou korunu, kterou ho měl odzboit v zastoupení papeže, sídlícího tenkrát v Avignoně, kardinál Petr, biskup ostijský, a jeho druh ze sboru kardinálů. S průvodem, který nebyl tak početný, aby se s někým mohl utkat v poli, se Karel IV. dostal k Sieně. Poslední zastávku předtím měl v Pise.

Správcové města nezatarasili brány — jesli otevřeli i srdce dokořán a nezálibně, neosměluji se tvrdit bez výslovných svědectví huž z té nebo oné strany. Představuji si, že se Karel IV. s družinou brzo po průjezdu branou dostal do ulic, dnes známé jako Banchi di sopra. Zprava i zleva měšťanské domy i honosnější sídla panských rodů.

O tom, co se stihlo v úzké ulici, je dosti těžko udělat si jasnou představu no více než šesti stech letech. Ke Karlovi družině se podle všeho připojili vladařové města, počtem devět, se svými stoupenci z řad středního měšťanstva. Druhá strana, kterou tvořili členové bohatých rodů, měla dost opory mezi chudým lidem, a byla také pohotově. Její příslušníci se patrně

pokusili zastavit průvod, aby se Karel IV. nedostal do "veřejného paláce" a aby svou přítomností nepodpíral vládu deviti, kterou panské rody považovaly za úchvat a za pramen zla. Podle některých svědectví se několik smělejších lidí prodralo zástupem až k císaři, avšak nepochodili. Císaři poskytl ochranu dva členové průvodu, kteří byli patrně po jeho boku, arcibiskup Arnošt z Pardubic a nejvyšší maršálek českého království, pan Čeněk z Lipé.

Někde v těch místech, kde dnes stojí loggie Mercanzia, dílo první polovice 15. století, se průvod dostal na náměstí do půlkruhu, zvané tehdy jako dnes Campo. Nechtěl rozhodovat, který ze soukromých domů tam už stál ve 14. století a který vznikl později — jistota je jenom o rozložitém paláci Sansedoni, zbudovaném z cihel, a ovšem i o "veřejném paláci" a spanilé věži po jeho boku. K tomu se Campo svažoval, jako je tomu i dnes. Když se Karel IV. uvolnil od tlaku, pronesl s koně řech. Způsobil utišení, takže průvod mohl vstoupit do radního domu.

Kronikáři neuvádějí, kde byl Karel IV. a jeho vznešení druhové ubytováni. Nepopisují ani jeho dočasný přibytěk ani radní síň. Přihlédneme-li k údajům, zachovaným jinde, dospíváme k závěru, že v hlavní síni viděl přichozí z Čech i Němec obě skvělé malby na stěnách, které v letech Karlova dětství vytvořil Simone Martini. V zasedací síni rady deviti svítily ještě novotou rozměrné kusy, kterými Ambrogio Lorenzetti divá-

kům představil pozhelnání, která přináší dobrá správa, i zlo, páchané špatnými vladaři.

Ve "veřejném paláci" Karel IV. jako římský císař přijal nejenom hold od sienských vladařů, nýbrž i od správců menších měst, která se družila k Sieně jako své vrchnosti. Učinil opatření o nové vládě, ve které bohaté rody měly mít dvanáct a střední měšťanstvo osmnáct zástupců. V sobotu dne 28. března 1355 se průvod pohnul z náměstí k bráně obrácené k Římu. Bylo to den před květnou nedělí. Karel IV. neměl mnoho času, chtěl-li dospět na místo nejenom ke korunovací položené na velikonoční neděli, nýbrž i k tiché návštěvě města. Císař a král se nechtěli vzdát toho, co mohl zakusit prostý pouťník: prohlídky římských kostelů a ostatků, obzvláště těch, které připomínají umučený Páně.

Za městskou branou se průvod rozvinul a rozjel po cestě, kterou se jezdí ze Sieny do Říma podnes. Projel místy, která lze snadno najít na mapě: San Quirico, Acquapendente, Bolsena a Viterbo. S některého místa za Viterbem uviděl Karel a jeho druhové aspoň v matných obrysech město na sedmi kopcích. Jeden z hodnostářů chyběl: Arnošt z Pardubic ustanovil Karel IV. za říšského vikáře. Zůstal v Sieně, aby se bouře neopakovala a aby nevznikl neklid za korunovace v basilice sv. Petra a potom za jízdy císařovy z Říma na Sever.

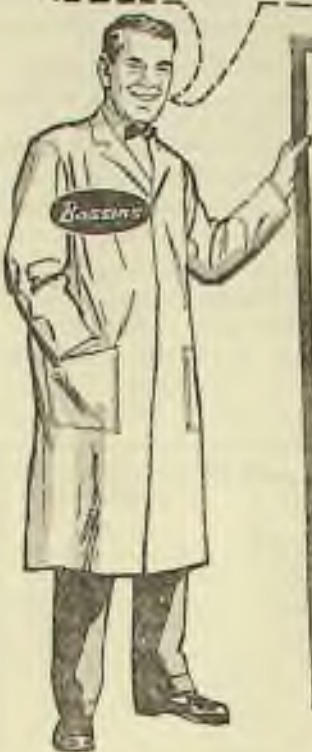
Pokračování přístě.

PRISPEJTE NA TISKOVÝ FOND NH

SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ

PARKOVÁNÍ ZDARMA

u zadních dveří obchodu z Richmond St.

ZBRUSU NOVÝ

OBCHOD SE SAMOOSLUHOU

NIC SE MU NEVYROVNÁ V OBLASTI QUEEN-BATHURST- SPADINA

567 Queen Street West

VÝCHODNĚ OD BATHURST, U PORTLAND

VE STŘEDU 3. KVĚTNA V 10 HODIN DOPOL.

Vyhrajujeme si právo omezit množství koupeného zboží.

ZDARMA!

Lízátka a balonky pro děti v průvodu rodičů

ZDARMA!

Nákupní papírové tašky se vzorky

"Pokud zásoba stačí"

Zdarma!

DVĚMA TISÍCUM ZÁKAZNÍKŮ
ROSTLINY V KVĚTINÁČÍCH
500 každý den

OD STŘEDY AŽ DO SOBOTY

25 SLAMĚNÝCH BRAŠEN
S POTRAVINAMI

v případě, že číslo Vašeho vozičku je vyvoláno.

ZVLÁŠT VÝHODNĚ NABÍDKY OD STŘEDY DO SOBOTY

**CANADA DRY
GINGER-ALE**

2 za **19¢**

Kupte jednu lahev, druhá je zdarma

ZDARMA!

6ti uncový balíček

VAŘENÉ ŠUNKY

koupíte-li 1 lb balíček slaniny (bacon)

ZA NORMÁLNÍ
CENU

ZDARMA!

Dva balíčky Elliotových

STEAK PIES

za **25¢**

koupíte-li dva balíčky

jakož i řada dalších podobných nabídek po celý konec týdne.

**OTEVŘENO
VE STŘEDU, ČTVRTEK
A PÁTEK AŽ DO
9
HODIN VEČER**

CENY POTRAVIN PLATÍ
PO 6 DNÍ
OD STŘEDY 3. KVĚTNA
DO ÚTERKA 9. KVĚTNA
NEBÝVALÉ NÍZKÉ CENY
CENNÉ DARY
SPOTŘEBNÍ ZNÁMKY
UNITED

SPECIALITA! - ČERSTVÁ PRVOTŘÍDNÍ

KURATA

připravená do trouby
2 1/2 až 3 lb. se prodávají 1 lb. za

29¢

SPECIALITA! - 20 unc. plechovky Donald Duck

ŠTÁVY Z GRAPEFRUIT 10¢

SPECIALITA!

128 unc. konzerva

OLEJ NA SALÁTY \$1.59

SPECIALITA! - PRVOTŘÍDNÍ DO ZLATOVA ZRALÉ

BANÁNY

1 lb. za
jenom tento týden

10¢

CIGARETY

karton s 200

\$3.09

Jakož i další prvotřídní potraviny za výhodné ceny

S POČÍTADLEM - NE S KLACKEM

šich spisovatelů, kteří dovedou spojit časné s nadčasovým. Vychází z našich malostí, bolestí a nedostatků pozemských, ale cílí k Nekonečnu a k Věčnosti. Bez nádsázky můžeme v tomto smyslu prohlásit, že autor je tykem filosofa sokratovského a umělce typu Danteova. Sleduje souvislost mezi trůnem, oltářem a úhloměrem a dovede na malé ploše rozjiskřit spoustu myšlenek, podnětů, sporů a cílů, vždy velikých a šlechtitných. — ("Nemůže být vladařem, kdo chce všechno sníst, všechno vypít, všeho užít, všechno ukrást, "Carpe diem" je heslem otroků. Právý vladař, který hledí tváří v tvář Nekonečnu, se směje starostem a pachtění všedního dne. Vladařství — to je rozdávání. A trvale rozdávat nelze ani z nejzobanějších velkostatků. To lze jen z Nekonečna" — upozorňuje autor nově vládce lidu.)

Denova kritika však není negativní nebo zlomyslnou, ale vysoce pozitivní, laskavou a nabádavou. Není namířena jen na "lidové vládce," ale nabádá také ty, jimž vypadly nebo byly vyrvány otěže z rukou. Připomíná jim, že i oni mají kus viny i zodpovědnosti. (Na jejich adresu Den říká: "Musíte vést lid od malé násobilky k vysoké politice. Musíte ho učít na počítadle Věčnosti posunovat kaménky svých lidských zkušeností. Musíte ho učít, aby na politiku šel s počítadlem. S počítadlem a ne s klackem!")

Oběma skupinám, těm, kteří již vládli i těm, kteří se vládnout hotoví, autor doporučuje jednu z vlastností, která v politickém světě snad již vymizela: pokoru. ("Velcí zakladatelé států nosili železnou košili bojovníka a žíněnou košili askety . . . — Purpur a zlatá roucha měla imponovat jen poddaným. Ne Bohu, ne Věčnosti. Proto svatý Václav, podle historika Pekaře, nosil pod rouchem knížecím rouchem kajčovníka.")

Souvislost mezi matematikou, politikou a uměním Petr Den vysvětluje nejen mohutnou básnickou metaforou, ale také neúchylným matematickým vzorcem. A je až překvapujícím, že Den je stejně velkým básníkem, jako matematikem. Je zřejmé z rodu Přemyslovců, pro něž číslo bylo velkým symbolem lidské empirie i básnického snu. ("Je něco vědecktějšího než matematika? Neměli bychom se pokusit chápat politické dějiny lidstva jako úsilí o vytvoření matematického trans-realistického světa? Nenašly by takové dějiny mnohý styčný bod s velikými historickými díly daleké minulosti? A neporozuměli bychom především lépe oně tajemné a klikaté cesty lidstva z chaosu přírody někam vzhůru, kam neumíme dohlédnout? Kam vede tato cesta, nevede-li k Nekonečnu?" — láže se naléhavě Petr Den.)

Tak zv. "praktickým" politikům se patrně některý z Denových závěrů bude zdát "příliš básnickým". — Domyslíme-li jej však skutečně až "do konce", dáme zapravdu Denovi-básníkovi a filosofovi, nikoli t. zv. chytřým "reálpolitikům", o nichž kdysi Masaryk prohlásil, že jsou vlastně "hloupi".

Je jednou z mnoha předností Denova "Počítadla", že se zabývá nejen jednou naší srstí pozemskou "sub specie aeternitatis". Správně vyčítá naši dobé, že oddělila city od rozumu, krásu od užítku, víru od vědy. To vše Den ve svých esejích spojuje. Proto je každý jeho esej zaokrouhleným dílkem krásné myšlenky i formy.

Pozorný čtenář vzdá také dík Denově čisté mateřštině. Je stejně prostá a ryzí, jako výrazná a vznešená. — Rozezvučí skryté prameny, na které zvolna, neúprosňepadá exilový prach a jichž se chytá rez cizích vlivů a cizáckého prostředí. Poslechněte si jak silně, jasně a názorně zní Denova věta, evokující naši minulost: "Erbovní zvířata znovu a znovu ožívají, a ve svých drápech a prackách drží skutečný život. Pstrosí péra znaků znovu a znovu vládnou a jejich meče se brousí a lesknou. A různé kříže prapodivných tvarů, vymyšlených v dávných dobách, se znovu jako hadi kroutí, objímají a navzájem rdousí."

Má-li těchto několik čtenářových poznámek, psaných na okraj té stejné krásné jako "užitečné" Denovy knížky mít nějaké poslání, pak jen tuto dobrou radu: přečtěte si tu knížku! Neodložte ji dříve, než dočtete i stoučená stránku . . . Já pak Vám, Petře Dene, za mnohé vděčné čtenáře co nejsrdečněji děkuji.

Váš PAVEL JAVOR

SPORT

Mezinárodní turnaj 1961

V minulých dnech byla oznámena definitivně jména klubů, které se zúčastní soutěže národů v kopané.

1. Skupina: Everton, Anglie. Kilmarock, Skotsko. Besiktas Istanbul, Turecko. Bangu, Brasilie, Dynamo Bukurešť Rumunsko. Karlsruhe Frankfurt, Německo. N. Y. Americans, USA. Concordia, Montreal, Kanada. 2. skupina: Rapid Vídeň, Rakousko. Rudá Hvězda Bělehrad, Jugoslavi. Shamrock Rovers, Irsko. FC Monaco Monaco, Španělsko. Espanol Barcelona, Španělsko. Israel, Duka Praha, CSR, Concordia II., Montreal, Kanada.

Zahájení turnaje 1. skupiny je ve středu 17. května v N. Yorku na stadionu Polo Ground, Montreal bude mít premiéru v úterý 23. května zápasem místní Concordie a Eevrtonem z Anglie. První zápas Duky Praha v Montrealu bude sehrán ve čtvrtek 6. července proti Rudé Hvězdě z Jugoslavi. První kolo finálního utkání se koná 3. srpna v Montrealu a druhé kolo 6. srpna v N. Yorku. Obhájce titulu je brazilské mužstvo Bangu.

JEPA, N.Y.

Nejlepší z nejlepších

Po skončení Stanley Cupu byli jmenováni nejlepší hráči soutěže: Bower, Toronto - Harvey, Montreal, Provost, Detroit - Geoffrion, Beliveau, Montreal, Mahlovich, Toronto. — V tomto souboru "hvězd" není ani jeden hráč vítězného mužstva Chicago Black Hawks. — Galt Terriers vyhráli Allan Cup, když ve finále porazili Winnipeg Maroons. Vítězové budou reprezentovat Kanadu na příštím hokejovém mistrovství světa amatérů, jež se hraje v Colorado Springs.

Blanchflower a Haynes do Kanady

Profesionální liga východní Kanady zahájí v Toronto v sobotu dne 20. května na Varsity zápasem Italia Toronto vs Toronto City. Vedle Mathewse, Toronto City získal další hráče z Velké Británie: středního záložníka Greatrix, spojku Mudieho z Black poolu a brankáře Smarta z Chelsea. Dalšími posilami jsou dvě "hvězdy" anglické kopané: pravý záložník Blanchflower (na posledním mistrovství světa byl prohlášen za nejlepšího záložníka) a kapitán národního mužstva Anglie, pravá spojka Haynes.

PASEKÁŘI

na scéně čsl. divadelního krúžku v Torontu v Masarykově hale, za režie F. Hanku.

Miloslav Zlámal

Po uvedení "Našich furiantů" na torontské divadelní scéně, uvedení alších hier z naturalistického realismu české dediny zdá se zbytečné. Sokol Tuma ako autor literárně nepronáša nič nové, problémy sociálne a mravné vyznávajú z jeho pera — dnes — bez umeleckého výrazu. — Dialogy nemajú gradáciu a bez závažných škrtov i skupinové scény sú miestami mrtve.

Dnes v r. 1961 uvádzaj akúkoľvek hru klasickú, ak nie je výrazom celého klasického realizmu je neúčelné. Sú hry, ktoré môžu aspoň herci urobiť lepšie a sú hry, ktoré zasa pomôžu hercom, ale v tomto prípade nemôžeme hovoriť ani o jednom ani o druhom.

Rozlišovať v Torontu hercov na ochotníkov a neochoťníkov vo smysle divadelného profesionalizmu nie je najrozumnejšie, pretože existuje i umenie ľudové a umenie zostáva umením i keď nie je študované akademicky-formou. Je veľa hercov, ale z nich je málo umelcov. Častokrát čím viac herec na javisku "hraje", tým menej umelecky tvorí. A to platí o torontskom javisku i na tých profesionálnych hercov, ktorí pristupujú k hereckému prejavu tým, že "oni" sú iná herecká klasa. Môžeme človeka oklamať slovom, pohľadom, ale nie v jeho intuícií a v jeho svedomí.

Hanka ako režisér rozhodne nemohol účinne pracovať s takým hereckým materiálom a jedincami, ktorí necítia ani toľko zodpovednosti, aby sa naučili svoje úlohy. Tým, že vystúpime na javisko, chceme slúžiť niečomu vyššiemu, čo robí život a človeka krajším; tí, ktorí na to javisko vystúpia, im patrí naša vďaka a obdiv, že sú hodnotnejší a dokonalejší, ktorí vedľa vyjadriť život dramatickým umením, ale musia si túto úprimnú vďaka a obdiv dôstojne zaslužiť.

Kladom divadla boli veľmi pekné kostýmy, niekedy tvorily priamo živý obraz svetla, farby a pohybu. Scéna až na osvetlenie bola účelná, treba si však uvedomiť funkciu náznaku, predstavivosti a pevnej kulisej stavby. Korinkovým charakterom, ktorý podal úlohu starostu Brňovjaka, tým mal začínať ten, kto bol zodpovedný za líčenie a kostýmy.

Hanka i Kunovjaneč ako pasekáři Mikulěnka a Malína sa stratili charakterove vedľa realistickej postavy Korinka. Oba herci sú kvalitnejší v iných charakterových úlohách, čo už vedeli niekoľkokrát dokázať na javisku.

Jirinka Loudilová bez režie a vevar Listku na plytké mlado-milenecké úlohy je i viac škodlivé ako prospešné Jirinkou Loudilovou a nie charakterovou herečkou. To však nie je iba dostatok svetla, ktoré by bolo krásne, keby ho vedel niekto zapáliť. Využití Listku na plytké mlado-milenecké úlohy je viac škodlivé ako prospešné jeho talentu. Listka vie tvoriť, ale musí mať z čoho.

Pre Ivo Špytáka — v úloze slepca, ktorý na javisku "videl" i keď "vidieť" nemal a pre Kubíkovú v úlohe služky, na ktorú bola priveľmi inteligentná díkciou i mimikou — tieto úlohy neboli najšťastnejšie charakterove pridelené.

Režisér mal začínať štúdiom charakterov služobných tam kde prestal: zdravým, širokým a roztomilým smiechom B. Gajdovej. Keby toto dievčaťko viac neprehovorilo a nevysvetlo deklamačne prečo sa smeje, každý by pochopil príčinu jej smiechu. Následky akcie na javisku sa musia dotvárať v duši diváka, nemusia byť vždy dopovedané naplno. Tam sa začína divadelné umenie.

Haisová-Karyčová v druhom dejstve pri hádke svojho muža Mikulěnku (Hanka) s Malinom (Kunovjaneč) neprehovorila dlhé chvíle čo len slovo, ale pri tom vedela toľko, toľko povedať svojou mimikou. Svojím duševným stavom vedela vyjadriť tú "existenciu medzi príčinou a následkom" a vtedy veľmi, veľmi jemne umelecky tvorila. To je umenie.

A Pospíšil, ktorý spieval za scénou sólo, akoby sa piesňou ľúčil a pri tom akoby čosi privolával nazpät' s takým umeleckým citom, že sa treba nad tým zamyslieť. — Je to veľkosť osobitého hudobníka, ktorý i v dvoch malých piesňach vedel intuitívne prejavovať ten istý cit, z ktorého pieseň vzniká nad krásou duše človeka a božskej prírody.

Hanka mal pekný, silný nástup, ale hlasovou rezonanciou i artikulačiou pripomínal niekoho iného — herca Vojtu z jeho Hordubala a Maryše — a možno práve preto sa strácal vo tvorení svojho charakteru až skončil prirodzene v scéne, kde sa otec zlomy, duševne, nad slepotou svojho syna. Tam mal Hanka začínať, bol by veľmi dramaticky silný.

Raděj svojim krásnym výkonom v úlohe tlampača Migulu stihol celé predstavenie na seba a z "charakteristickej štúdie valašského ľudu" jeho zásluhou sa stali "Pasekáři" — charakteristickou štúdiou valašského humoru. Raděj bol začiatkom a koncom predstavenia. Bolo to jeho predstavenie a možno ďakovať H. Zoderovi, ktorý ho v Kajetánovi Tylovi uviedol pred časom na torontskú scénu.

Z ČESKOSLOVENSKA

Po celém letišti v Konakry, kam zalétají letadla Čs. státních aerolinií pravidelně dvakrát za týden, jsou nápisy v domorodém jazyku a v češtině. Pražský "Svět v obrazech" přinesl nedávno zprávu, že v brzké době budou podobně zařízena další dvě africká letiště. Kde to bude, list nesdělil. ● Čs. tisk obvinil bývalého bratřislavského advokáta dr. J. Falátka, který žije ve Vídni, z účasti na vyhlazování židovského obyvatelstva na Slovensku během II. světové války. ● Sochař František Tichý se stal "za sloužilým umělcem". ● 6 ghanských filmových scénaristů a techniků se školí v ČSSR. Další přijedou v krátké době. ● "Svobodné Slovo" si pochvaluje, že členové "Unie afričtých studentů v ČSSR" mezi sebou mluví česky. ● Svaz čs. zahraničkářů a ovocnářů čítá dnes prý na 110.000 členů. ● Soukromé prameny naznačují, že komunisté odstranili sochu TGM v Hodoníně. Byl to poslední Masarykův památník na území republiky. ●

Týž den, kdy byla zveřejněna zpráva o Gagarinově letu vesmírem, vydala čs. pošta zvláštní pamětní známky! Na prvních rytinách známek bylo prý jméno "Iljuškin", který podle zpráv francouzského tisku nachází se v bezvědomí v jedné moskevské nemocnici po trojnásobném letu kolem zeměkoule. Gagarin přežil ve zdraví jednu okružní cestu a stal se "hrdinou SS-SR". ● "Rudé Právo" si stěžuje na "okrádání na všech stranách", zvláště na vysoké ceny u holičů a v oděvních obchodech. ● V Mladé Boleslavi vyrobili od konce války 250.000 automobilů. ● Čs. cukr se v Anglii nabízí za desetinu ceny, kterou musejí platit spotřebitelé v ČSSR. ● V Praze se konala honosná oslava sudánského národního svátku. Promluvil na ní m. j. česky komunistický student ze Sudanu A. Sahim. ● "Lidová demokracie" se nedávno pochlubila, že čs. exportní pivo je oblíbené mezi domorodci v africké Ghaně: "Speciální dodávkové auto obježdí s českým pivem i domorodé vesnice, roztroušené v pralese".

35 LET VE SLUŽBĚ ZÁKAZNÍKŮM

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.

Henry Moos - veřejný notář

296 Queen St. West, Toronto, Ont., Canada - Tel. EM. 2-3226

Odborně vyřídí cestu kamkoliv ve světě, visa, pasy, migraci, návštěvy do Kanady, příklady a pojištění.

Zastupujeme veškeré letecké linky a lodní společnosti, jakož i Orbis, Ibusz a Intourist. - Zařizujeme zaslání bezcelných balíčků do Československa.

FRANK'S MOVING

provádí stěhování a veškerou i dálkovou dopravu.

FRANTA BAZIL

LE. 2-7724.

Svěťte nám veškeré Vaše stěhování

PETER L. OLIVER, D.C.

ZKUŠENÝ CHIROPRAKTIK

722 Coxwell Ave.

HO. 1-5550

NOVÉ KOZICHY
NA MÍRU. PŘE-
MODELOVÁNÍ

Zboží se zárukou

Odborné opravy

FRANK PECH

238 KING ST. E., HAMILTON,
Ontario - Tel.: JA. 2-8925

VAROSLAV HUEBER

(Dr. Jur.) LL.B.

Tel.: EMpire 8-5536

Ste 215

ADVOKÁT A VEŘEJNÝ NOTÁŘ

57 Queen St. West, Toronto 1

Ušetříte na nábytku,
když nakoupíte přímo v továrně

UNITED FURNITURE FACTORIES

Showrooms

511 KING ST. W. - EM. 8-7316

Stereo HI-FI importujeme přímo
z Německa

3 POKOJE \$ 159.00

NOVÉ TELEFONNÍ ČÍSLO

EM 3-8888 (4 linky)

Cestovní porady ZDARMA

AIR & OCEAN

TRAVEL SERVICE

1 ADELAIDE ST. E.,

at Yonge St.

TORONTO

(obchod v přízemí)

Majitel K. BUZEK

DR. FR. GIGAL, zubní lékař,
promovaný na universitách v Praze,
Brně a v Torontě
86 BLOOR STREET W. - WA 4-6434
Ordinuje dle dohody.

JOHN GREGOR

Dovoluje si oznámiti, že opět provádí
veškerý Plumbing Heating, opravy a
nové práce, pod firmou

**QUALITY PLUMBING & HEATING
COMPANY**

Volejte LE 3-8396

ČESKÁ CUKRÁRNA
V HAMILTONĚ

doporučuje
vlděské dorty
mandlové a oříškové,
české punchové dorty
a výborné zákusky

JOE'S

BAKERY & COFFEE SHOP

213 KING ST. E. — JA 9-2323

Navštivte naši kavárnu!

PRVOTŘIDNÍ
UZENINY A MASA
nakupujte u krajauské firmy

BLOORDALE MEAT MARKET

1564 Bloor W. - Tel. LE 5-0344

MAJITEL ARNOŠT FANTL

DR. G. MRÁZ

ZUBNÍ LÉKAŘ

605 BLOOR STREET WEST

TEL.: LE. 71841

Ordinuje dle úmluvy.

VŠETKY DRUHY POISTENIA

Auto - Požární - Obchodné
Životné - Zdravotné - Penzijné

VELIN INSURANCE AGENCY

DR. D. VELÍN

Tel.: HI 4-1593 - EM. 8-6121

DON MILLS, ONT.

115 PLATEAU CRESCENT

AUTO - POŽAR - BONDY
Dopravní a všeobecné pojištění
Výhodnější a levnější podmínky
Auto - financování

PROCK INSURANCE AGENCY

124 PANDORA CIRCLE

SCARBORO, ONT.

AXminster 3-7916

OPRAVUJEME TELEVISE

všech značek

RAINBOW TV

PETR RAMSKÝ

52 INDIAN RD., TORONTO

Volejte: LE 5-9925

L. LUNSKÝ OPTIK

Prohlídky očí - Zhotovení brýlí

Prvotřídní kvalita

Hovoříme česky

470 COLLEGE ST., TORONTO

WA 1-3924

ADVOKÁT

a VEŘEJNÝ NOTÁŘ

GEORGE BEN, B.A.

1134 Dundas St. West

Toronto 3, Ont.

Kanc. LE. 4-8431

Res. LE. 3-4855

Hodláte-li cestovat kamkoliv

AIRSEALAND

TRAVEL SERVICE

684 BLOOR STREET WEST

ODBORNE VAM PORADÍ

W. J. MARTINEK

KANCELÁŘ: LE. 1-4661

RES.: RO. 9-3714

Lístky na splátky neb za hotové

NAKUPUJTE U NAŠICH

INSERTO

Udělejte radost Vaším drahým ve starém kraji. Pošlete jim dárkové certifikáty na nákup bezcelného zboží. Za dárkové certifikáty zaslané do kraje přes INTERNATIONAL AGENCY SERVICE mohou Vaši drazí nakoupit co jen chtějí. Potravinové balíky a dárkové certifikáty můžete poslat v každém množství a tak často jak si přejete. Objednávky přijímáme z celého světa. — Chystáte-li se na návštěvu do starého kraje, obraťte se na naše cestovní oddělení, které Vám vybaví všechny potřebné doklady, kupony, lodní a letecké lístky.

Obraťte se vždy s důvěrou na největší krajauskou firmu

INTERNATIONAL

AGENCY SERVICE

387 SPADINA AVE. • TORONTO 2B, CANADA

TELEFON WA. 2-1014 • WA. 2-1450

DÁRKOVÉ CERTIFIKÁTY

Krajan Mirek Janeček dostal od předsedy nedávné Immigrační konference p. H. Weisbacha, dopis, v kterém oceňuje jeho "nevšední schopnosti při organizování a řízení diskusní skupiny č. 4". Dopis končí slovy: "Vážíme si nesmírně Vašeho přínosu a zásluh o zdar této konference."

Diskusi se také zúčastnila paní Valerie Bílá a pan O. Hrbotický.

JEDNOTA ČS. PROTESTANTŮ bude pořádání "Večer duchovní hudby" v neděli 7. května v 7 hodin večer v United Church na Queen Street, proti Euclid Ac. -